

Lovforslag nr. L 159. Fremsat den 19. januar 1994 af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om erhvervsskoler

(Bygningstaxameter m.v.)

§ 1

I lov om erhvervsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 790 af 28. september 1993, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om uddannelserne og om adgang til uddannelserne.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om:

- 1) Kvalitetskontrol, herunder censorinstitutionen.
- 2) Kvalifikationskrav til lærere.
- 3) Klager til skolen fra elever og studerende, herunder om klagefrist, i forbindelse med eksaminer og prøver.«

i forbindelse med eksaminer og prøver.«

2. I § 10 indsættes i stk. 1 efter »statslige tilskud« : », jf. § 10 a«, og som stk. 3 indsættes:

»Stk. 3. Hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer skolens videreførelse i fare, kan undervisningsministeren beslutte, at bestyrelsen straks træder tilbage, og kan i forbindelse hermed indsætte et midlertidigt styre, indtil der er udpeget en ny bestyrelse efter reglerne i skolens vedtægt.«

3. Efter § 10 indsættes:

»§ 10 a. Bestyrelsen skal forvalte skolens midler, så de bliver til størst mulig gavn for skolens formål.

Stk. 2. Skolen er forpligtet til at vedligeholde sine bygninger på et forsvarligt niveau i over-

ensstemmelse med en af bestyrelsen godkendt flerårig plan, og til at sikre en forsvarlig standard af udstyr m.v. til de tilskudsberettigede aktiviteter. Undervisningsministeren kan efter forhandling med boligministeren fastsætte nærmere regler om skolernes byggevirk-somhed.

Stk. 3. Skolen skal under størst mulig hensyntagen til sikkerheden anbringe de likvide midler på en eller flere af følgende måder:

- 1) I fondsaktiver eller gældsbreve, for hvilke den danske stat eller en dansk kommune står som udsteder eller garant.
- 2) I fondsaktiver udstedt af danske realkreditinstitutter, Kreditforeningen af Kommuner i Danmark eller andre danske finansieringsinstitutter under offentligt tilsyn.
- 3) Som indestående i danske pengeinstitutter.
- 4) I værdipapirer, bortset fra aktier, som i øvrigt efter deres art og sikkerhed kan stilles i klasse med de i nr. 1 - 3 nævnte aktiver.

Søgsmålskompetence

§ 10 b. Beslutning om at anlægge retssag mod bestyrelsesmedlemmer, ledere, revisorer eller andre, i anledning af tab påført skolen, kan træffes af bestyrelsen eller af undervisningsministeren.«

4. § 12 affattes således:

»§ 12. Undervisningsministeren yder inden for en årlig ramme tilskud til skolens administration, ledelse og bygningsdrift m.v. efter stk. 2-8.

Stk. 2. Driftstilskuddet udgøres af et grundtilskud, der fastsættes på de årlige finanslove, og et tilskud, der ydes ud fra den enkelte skoles antal årselever og en takst pr. årselev. Taksten pr. årselev fastsættes på de årlige finanslove for store grupper af uddannelser.

Stk. 3. Undervisningsministeren yder tillige tilskud til skolens erhvervelse og opretholdelse af lokaler, bygninger og arealer ud fra antal årselever ved skolen og en takst pr. elev, fastsat på de årlige finanslove for store grupper af uddannelser. Undervisningsministeren fastsætter regler om opgørelse af antallet af årselever i henhold til stk. 2 og 3.

Stk. 4. Til skoler, der i væsentlig grad lejer lokaler, bygninger eller grundstykker til formål, der er tilskudsberettigede efter denne lov, kan undervisningsministeren yde et særligt tilskud. Hvis en skole, der modtager det særlige tilskud, helt eller delvis erstatter lejemål med egne bygninger eller grundstykker, kan undervisningsministeren yde et éngangstilskud til kompensation for bortfald af det særlige tilskud. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan endvidere yde lån til forskellige skoleformål, herunder til køb af apparatur.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan yde lån eller tilskud til skoler, der efter undervisningsministerens skøn er kommet i en særlig vanskelig økonomisk situation. Lånet eller tilskuddet er betinget af, at skolen følger Undervisningsministeriets krav til omlægning af skolens aktivitet med henblik på genopretning af skolens økonomi.

Stk. 7. Undervisningsministeren kan efter forhandling med finansministeren fastsætte nærmere regler om ydelse, forrentning og afvikling af lån efter stk. 5 - 6.

Stk. 8. Undervisningsministeren træffer afgørelse om eventuel aftrapning eller kapitalisering af bortfaldne grundtilskud, hvis flere institutioner slutter sig sammen til én erhvervsskole.«.

5. Efter § 12 indsættes:

»§ 12 a. Til erhvervsskoler, der er godkendt efter § 1, og skolehjem, der er godkendt efter § 13, stiller undervisningsministeren garanti for lån optaget i Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning til en andel af dokumenterede udgifter til nybyggeri og til-

ombygning. Andelen fastsættes på de årlige finanslove. Garantien dækker alle ydelser på lånene herunder eventuelle administrationstilæg.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter regler om vilkårene for ydelse af garanti.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde yde garanti for lån til erhvervelse af fast ejendom på de vilkår, der er fastsat i stk. 1 og i medfør af stk. 2.

§ 12 b. Kommuner og amtskommuner kan yde tilskud til erhvervsskolelærernes anlægsudgifter ved etablering eller senere udbygning. Tilskud kan ikke ydes i form af lån. Kommuner og amtskommuner kan ikke yde tilskud til erhvervsskolelærernes driftsudgifter.«.

6. I § 13 indsættes som *stk. 3* og *4*:

»*Stk. 3.* Tilskud efter stk. 1 fastsættes ud fra skolehjemmets antal skolehjemsårselever og en takst pr. skolehjemsårselev, der fastsættes på de årlige finanslove, for forskellige grupper af elever. Skolehjemsårselever, der betaler fuld pris for benyttelse af skolehjemmet i henhold til regler fastsat efter stk. 2, indgår ikke i tilskudsberegningen.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om kvalitetskrav til skolehjem.«.

7. § 14, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Tilskuddet ydes ud fra den enkelte skoles antal årselever i uddannelsen og en takst pr. årselev. Taksten fastsættes på de årlige finanslove for grupper af uddannelser.«.

8. I § 17 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Skolen skal ved udbud af kurser og andre aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed følge god markedsføringssskik og må ikke påføre andre ubillig priskonkurrence.«.

9. I § 18 indsættes efter »forsøgsvirksomhed«: »eller til andre særlige formål.«.

10. § 19, *stk. 1, 1. pkt.*, affattes således:

»Skolen disponerer frit inden for sit formål ved anvendelsen af de samlede statslige tilskud og øvrige indtægter under et.«.

11. I § 19, *stk. 1, 2. pkt.*, indsættes efter »uddannelsesgrupper«: », henholdsvis har det an-

tal skolehjemsårslever og gennemfører de aktiviteter i henhold til § 18«.

12. § 20, stk. 1, affattes således:

»Undervisningsministeren fastsætter efter forhandling med finansministeren nærmere regler om skolernes budget- og bevillingssystem og om udbetaling af tilskud til skolerne.«.

13. I § 21, stk. 1, ændres »tilskuddene« til: »tilskud m.v.«.

14. § 22 affattes således:

»§ 22. Skolens regnskabsår er finansåret. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab omfattende driftsregnskab, kapitalregnskab og status. Regnskabet skal underskrives af bestyrelsen og af skolens leder.

Stk. 2. Regnskaberne opstilles og revideres efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Regnskaberne skal revideres af en statsautoriseret eller registreret revisor.

Stk. 3. Skolens regnskabsføring skal være i overensstemmelse med regler fastsat af undervisningsministeren.

Stk. 4. Rigsrevisor kan til brug for gennemgangen af skolens regnskaber indhente oplysninger direkte fra bestyrelsen.«.

15. § 23 ophæves.

16. Efter § 23 indsættes:

»§ 23 a. Hvis det af revisionsberetningen fremgår, at der foreligger lovovertrædelser eller andre uacceptable forhold i forbindelse med forvaltningen af skolens midler, skal undervisningsministeren, hvis revisionen giver anledning hertil, snarest iværksætte foranstaltninger til genoprettelse af en lovlig og forsvarlig forvaltning. Det samme gælder, hvis undervisningsministeren på anden måde bliver gjort bekendt med de nævnte forhold.«.

17. § 24 affattes således:

»§ 24. Amtskommunerne yder tilskud til befordring for erhvervsuddannelseselever i henhold til § 28 i lov om gymnasiet m.v. Det er en betingelse, at eleverne ikke modtager løn eller godtgørelse under uddannelsen.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter efter indstilling fra Erhvervsuddannelsesrådet

regler om, i hvilket omfang der af staten kan ydes tilskud til befordring mellem hjem og skolehjem og mellem flere undervisningsafdelinger på samme dag for erhvervsuddannelseselever. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om administration af ordningen og kan herunder bestemme, at afgørelser om tilskud træffes af skolerne.

Stk. 3. Staten kan inden for et beløb fastsat på de årlige finanslove yde tilskud til nedbringelse af særlig store befordringsudgifter i forbindelse med skoleophold for andre erhvervsuddannelseselever end de, der er omfattet af stk. 1. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om administrationen af ordningen og kan herunder bestemme, at afgørelser om tilskud træffes af skolerne.«.

18. I § 26, stk. 1, 1 pkt., og *stk. 2, 2. pkt.*, ændres »§§ 20-23« til: »§§ 20-22 og § 23 a«.

19. § 33 ophæves.

§ 2

Staten eftergiver kravene på renter af statslån, der er tilskrevet eller bliver tilskrevet i medfør af § 2, nr. 2, i lov nr. 281 af 2. maj 1990 om ændring af forskellige love om selvejende uddannelsesinstitutioner.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. § 1, nr. 4 - 7, træder dog først i kraft den 1. januar 1995.

Stk. 2. I en overgangsperiode, hvis længde fastsættes af undervisningsministeren, reguleres bygningstilskuddet, jf. § 12, stk. 3, med et tillæg eller et fradrag, som fastsættes med udgangspunkt i det årlige tilskud opgjort pr. 1. januar 1994 til renter og afdrag på realkreditlån, renter af statslån og husleje. Tillæg og fradrag aftrappes gradvis og bortfalder ved overgangsperiodens udløb.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om tillæg og fradrag efter stk. 2.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan bestemme, at reglerne i stk. 2 og 3 helt eller delvist kan finde anvendelse for skoler omfattet af § 26.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Den 1. januar 1991 indførtes nye styringsprincipper på erhvervsskolerne. Reformen indebar en betydelig decentralisering fra de centrale myndigheder til de enkelte skoler inden for fastlagte mål og rammer. Bl.a. fik den ansvarlige bestyrelse for den enkelte skole overdraget betydelig kompetence til at tilrettelægge skolens uddannelsesprofil, ligesom skolerens muligheder for at disponere over bevillinger blev udvidet.

Forslaget indebærer en yderligere decentralisering af økonomistyringen på erhvervsskolerne. Tilskuddene til erhvervsskolerne ydes for tiden som bloktilskud, der indeholder tilskud til de direkte undervisningsudgifter og til fællesudgifter. For så vidt angår driftssiden, dvs. undervisning, administration og bygningsdrift m.v. ydes der tilskud efter et taxametersystem, mens tilskud til kapitaludgifter (prioritetsydelse og husleje) ydes på grundlag af skolernes faktiske udgifter til formålet. For at øge skolernes dispositionsfrihed på kapital siden foreslås taxameterprincippet også indført på dette område. Tilskud til dækning af den enkelte skoles kapitaludgifter vil herefter indgå i skolens samlede bloktilskud. Der indføres på denne måde et bygningstaxameter.

Tilskuddene til erhvervsskolerne vil efter forslaget bestå af et grundtilskud, et undervisningstaxameter, et driftstaxameter og et bygningstaxameter.

Skolebestyrelserne opnår med denne omlægning af økonomistyringen på erhvervsskolerne et samlet ansvar for skolernes økonomi.

Overgangsrordningen, takster og takststruktur vil blive drøftet med skoleorganisationer og Erhvervsuddannelsesrådet.

Forslaget skal endvidere ses i sammenhæng med den 4-årige aftale (1993-96), der overordnet fastsætter de samlede rammer for pladser og bevillinger for alle videregående uddannelser, herunder videregående uddannelser på erhvervsskolerne.

Aftalen, der er indgået mellem samtlige partier i Folketinget bortset fra Fremskridtspartiet, indebærer en aktivitetsforøgelse. Endvidere skal bevillinger til de videregående uddannelser nu generelt fastsæt-

tes efter et tværgående taxameterprincip. Fra 1. januar 1994 indføres der således på driftssiden bl.a. et fælles taxametersystem på erhvervsskolerne og de videregående uddannelsesinstitutioner.

Med denne harmonisering af takststrukturen tilsigtes en større gennemskuelighed og sammenlignelighed mellem uddannelserne på tværs af erhvervsskolerne og de videregående uddannelsesinstitutioner.

En forudsætning for at skolerne kan varetage ansvaret for kapitalapparatet er, at der findes tilstrækkelige lånemuligheder. Med indførelse af garanti fra Undervisningsministeriet for lån i Hypotekbanken til erhvervsskoler, er det hensigten at give skolerne et tiltrængt supplement til realkreditbelåning, som mange skoler har haft vanskeligt ved at opnå i tilstrækkeligt omfang. Lånene er som hovedregel begrænset til nybyggeri og om- og tilbygning, og ikke erhvervelse af fast ejendom.

Endvidere omfatter forslaget en række justeringer af erhvervsuddannelseslovens øvrige regler som følge af de indvundne erfaringer med loven m.v.

Administrative og økonomiske konsekvenser af forslaget

På finanslov 1994 er der afsat ca. 6 mia. kr. til dækning af statens udgifter i forbindelse med driften af erhvervsskolerne og godt 600 mio. kr. til husleje, renter og afdrag samt statslån til mindre byggearbejder.

Forslaget indebærer en udbygning af den finansieringsreform, der blev iværksat på erhvervsskoleområdet med virkning fra den 1. januar 1991, hvorefter tilskud gives som bloktilskud til dækning af de direkte undervisningsudgifter og fællesudgifter. På driftssiden udvides taxametersystemet til også at omfatte kapitaludgifter, idet der indføres et bygningstaxameter. Skolebestyrelserne får herefter det samlede ansvar for erhvervsskolernes økonomi.

Udbygningen af finansieringsreformen er i sig selv udgiftsneutral i overensstemmelse med sædvane ved omlægningen af offentlige tilskud m.v. De nuværende tilskud til husleje, renter og afdrag samt mindre

F. t. l. vedr. erhvervsskoler

byggearbejder vil indgå som grundlag for finansieringen af det kommende bygningstaxameter.

En række skoler har i dag investeringsmæssige efterslæb af forskellig type. Uafhængigt af tilskudsomlægningen vil Undervisningsministeriet søge imødekommelse af sådanne investeringsbehov fremmet mest muligt. Dette vil også kunne medvirke til at stille skolerne rimeligt lige ved overgangen til bygnings-taxameterordningen.

Sammenfattende medfører forslaget, at skolernes frihed til at disponere over bevillinger udvides yderligere, ligesom der bliver mulighed for en mere rationel drift af den enkelte skole og dermed en bedre udnyttelse af statslige bevillinger.

For skolerne må forslaget forudsættes at indebære en administrativ og ledelsesmæssig belastning, idet skolerne får ansvar for en del funktioner, som hidtil har været varetaget af centrale myndigheder. Der skal bl.a. afsættes ressourcer til vedligeholdelsessyn og vedligeholdelsesplaner i forbindelse med kapitalforvaltningen, fordi der i højere grad end hidtil, skal foretages en systematisk vedligeholdelsesplanlægning. De tilhørende udgifter til løn og drift anslås til 15 mio. kr. årligt. Hertil kommer udgifter til udvikling af nye administrative systemer i størrelsesordenen 2 mio. kr. i alt.

For Undervisningsministeriet medfører forslaget en række opgaver i forbindelse med opstilling og udmøntning af mål og rammer for skolernes ansvar for forvaltningen af kapitalapparatet. Der kan bl.a. være behov for at fastsætte regler for skolernes byggevirk-somhed. Ministeriet vil fortsat skulle overvåge skolernes kapitalforvaltning og administrationen af garantiordningen vil blive baseret herpå.

Spørgsmålet om skolerne fremover vil være omfattet af Budgetvejledningens sædvanlige procedurer for forelæggelse af sager om lejemaal, ombygninger og andre byggearbejder vil særskilt blive forelagt for Finansudvalget.

Opgaveomlæggingerne og deraf følgende personaletilpasninger sker inden for ministeriets samlede personaleramme, herunder omprioriteringer til fordel for nye opgaver.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til nr. 1

Formålet med ændringen er at klargøre den gældende bestemmelse. Stk. 2 giver ministeren hjemmel til at udstede uddannelsesbekendtgørelser om uddannelser ved erhvervsskoler, der ikke som erhvervsuddannelser, erhvervsgymnasiale uddannelser og videregående teknikeruddannelser m.v. er reguleret ved særlige uddannelseslove.

Til nr. 2

Ændringen er for så vidt angår *stk. 1* en konsekvens af forslaget i nr. 3.

Tilføjelsen af et nyt *stk. 3* er begrundet i, at erfaringerne med *stk. 2* har vist, at der kan være behov for mere umiddelbart virkende indgreb, hvis en skole er bragt i fare på grund af bestyrelsens handlinger eller undladelser.

Såfremt skolens økonomiske situation er blevet af en sådan karakter, at skolen trues af lukning, vil ministeren efter *stk. 3* uden varsel *omgående* kunne gribe ind og afsætte bestyrelsen. Ministeren vil have mulighed for at sætte skolen under direkte administration af ministeriet, således at ministeriet påtager sig ansvaret for institutionens videreførsel, indtil en ny bestyrelse er nedsat. Ministeren kan dog også benytte den i *stk. 2*, nr. 1 og 2 nævnte fremgangsmåde. Udpegning af ny bestyrelsesmedlemmer skal ske, så snart det midlertidige styre har udført sin opgave. Ministeriet træffer beslutning herom.

Anvendelsen af bemyndigelserne i § 10 udelukker ikke ministeren fra på ethvert tidspunkt i forløbet at træffe beslutning om anvendelse af lovens øvrige muligheder i en sådan situation, jf. f. eks. § 2, *stk. 2*.

Til nr. 3

Decentraliseringen til skolerne af ansvaret for den samlede bygnings- og kapitalforvaltning skaber behov for en præcisering af skolernes ansvar vedrørende forvaltningen af kapitalapparatet.

Forslaget til § 10 a beskriver målsætningen for bestyrelsens økonomiske forvaltning. Den omfatter alle økonomiske dispositioner fra beskedne enkeltstående driftsdispositioner til omfattende, langsigtede kapitaldispositioner.

Når målsætningen er sat i relation til skolens formål og derved de overordnede hensyn til varetagelse af uddannelser ved skolen, skal der ved forvaltningen af skolens midler tages langsigtede uddannelseshensyn og ikke blot hensyn til de i øjeblikket værende brugere, elever og ansatte. Disse hensyn skal tillige varetages inden for rammerne af de vedtægter der gælder for skolerne.

Skolernes overtagelse af kapitalforvaltningen vil derfor stille nye krav til skolens planlægning og langsigtet disponering.

Det foreslås med § 10 a, *stk. 2*, at undervisningsministeren efter forhandling med boligministeren kan fastsætte nærmere regler om skolernes byggevirk-somhed. Der skabes herved mulighed for, at fastsætte regler, der etablerer de nødvendige rammer for skolernes nye selvstændige ansvar vedr. bygninger m.v., samtidig med, at der fortsat sikres en betryg-

gende offentlig indsigt med skolernes forvaltning af bygningerne.

Bestemmelsen muliggør en tilpasning af den offentlige regulering af byggevirksomhed, jf. lov nr. 228 af 19. maj 1971 om Statens byggevirksomhed med de selveje- og decentraliseringsprincipper, der gælder for erhvervsskolerne.

Endvidere kan man tilpasse de cirkulærer og bekendtgørelser, der med hjemmel i ovennævnte lov detailregulerer den offentlige byggevirksomhed, til skolernes forhold. Bestyrelsen forudsættes herved bl. a. at blive gjort ansvarlig for, at der udpeges en sagkyndig (tilsynsførende) til at forestå et årligt vedligeholdelsessyn og for, at der udarbejdes en flerårig vedligeholdelsesplan.

Ved bekendtgørelser med hjemmel i den foreslåede bestemmelse kan man f. eks. også kræve henlægelse af midler i forbindelse med byggeri til en særlig fond efter principper, der svarer til Byggeskade-fonden for det offentligt støttede boligbyggeri.

Til forslaget til § 10 b om søgsmålskompetence bemærkes, at de af Folketinget valgte statsrevisorer i Beretning 11/90 om selvejende institutioners retlige stilling har påpeget, at det er uheldigt, at der ikke er lovhjemmel for ministeren til at gøre erstatningsansvar gældende over for bestyrelsesmedlemmer m.v. i sager, hvor skadelidte er den selvejende institution.

I fondslovene, der ikke gælder for de godkendte selvejende uddannelsesinstitutioner, har fondsmyndigheden en hjemmel til at anlægge søgsmål mod bestyrelsesmedlemmer m.fl.

Det foreslås på denne baggrund, at der indføres en tilsvarende søgsmålskompetence for undervisningsministeren. Reglen vedrører som i fondslovene alene erstatningssøgsmål i anledning af skade, som er tilføj- et skolen.

Undervisningsministeren vurderer på baggrund af tabets størrelse og bestyrelsens adfærd, om søgsmål skal anlægges i det enkelte tilfælde. Søgsmålsadgangen tænkes normalt kun anvendt i grovere tilfælde.

Forslaget indebærer ikke en skærpelse af bestyrelsesmedlemmers ansvars- og hæftelsesforhold. For bestyrelsesmedlemmer gælder som hidtil dansk rets almindelige erstatningsregler.

Bestyrelsesmedlemmerne eller andre hæfter i øvrigt ikke personligt for skolernes økonomiske forpligtelser.

Uden for lovbestemmelsen falder tilfælde, hvor udenforstående eller ansatte har lidt et tab på grund af skolens adfærd. Disse personer vil naturligvis som hidtil selv kunne rejse krav over for den ansvarlige.

Bestyrelsesmedlemmers egeninteresse i skolens forhold, f. eks. i forbindelse med indgåelse af aftaler om leverancer af varer og tjenesteydelser m.v., giver

undertiden anledning til sager om *inhabilitet*. Spørgsmålet er ikke reguleret i erhvervsskoleloven, men Undervisningsministeriet har med Justitsministeriets tilslutning sikret, at erhvervsskolernes vedtægter indeholder en bestemmelse om, at bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet gælder for skolers bestyrelse, leder og andre ansatte. Der gælder således de samme habilitetskrav på erhvervsskoler som i den offentlige forvaltning.

Til nr. 4

Erhvervsskolernes tilskud vil fortsat blive givet som et bloktilskud til den enkelte skole, men vil efter forslaget bestå af tilskud til de direkte undervisningsudgifter, tilskud til driftsudgifter og tilskud til bygningsudgifter (kapitaludgifter). Tilskuddene ydes efter taxameterprincippet, dvs. som et tilskud pr. årselev, og fastsættes på de årlige finanslove.

Der ydes efter den foreslåede nye affattelse af § 12, jf. § 14:

– *grundtilskud (§ 12, stk. 2, 1. led)*,

der vil være fælles for alle skoler, dog således at helt små skoler vil modtage et lavere tilskud. Ved sammenlægning af skoler vil tilskuddet kunne kapitaliseres. Der vil endvidere ske en harmonisering af grundtilskuddets størrelse med tilsvarende tilskud til videregående uddannelsesinstitutioner.

– *tilskud til undervisningsudgifter (§ 14)*,

der vil blive ydet efter de hidtil gældende principper.

– *tilskud til øvrige driftsudgifter (§ 12, stk. 2, 2. led)*,

der fra 1. januar 1995 omfatter taxamertilskud til administration og ledelse samt bygningsdrift. Dette tilskud omfatter ikke længere udgifter til ind- og udvendig vedligeholdelse af bygninger. Vedligeholdelse vil fremover være omfattet af taxamertilskuddet til bygninger (bygningstaxameteret). Ejendomsskatter vil også fremover være omfattet af taxamertilskuddet til bygningsdrift.

– *bygningstaxameter (§ 12, stk. 3)*,

der udgør hovedelementet i udbygningen af økonomistyringsreformen for erhvervsskolerne. Bestemmelsen har til formål, at bygningsansvaret og investeringsstyringen i videst muligt omfang decentraliseres til den enkelte erhvervsskole. Skolen får herefter det fulde ansvar med tilsvarende beslutningskompetence for al vedligeholdelse, reinvestering og nyinvesteringer samt indgåelse og administration af lejemaal og realkreditbelåning. Decentraliseringen har til formål at sikre økonomisering med såvel arealforbrug som kapitaludgifter (renter og husleje). Overgang til bygningstaxameterordning forudsætter under alle omstændigheder, at skoler, der har høje kapitaludgifter i dag i en længere periode får over-

gangstilskud til at klare disse forpligtelser, jf. § 3, stk. 2. Det samlede kapitalansvar overdrages på denne måde i meget stor udstrækning til den enkelte erhvervsskoles bestyrelse.

Taksterne vil fremover blive fastlagt ved de årlige finanslove under hensyn til arealnormer pr. årselev, nyopførelsespriser og levetider for de typer byggeri, der anvendes til de forskellige uddannelser. Endvidere vil taksterne indeholde et element til dækning af en nærmere fastsat fremmedkapitalforrentning. I udgangssituationen er omlægningen udgiftsneutral, idet de bevillinger, der hidtil har været afsat til formålet, i alt ca. 600 mio. kr., vil udgøre den samlede tilskudsramme. Taksterne bør over en længere årrække kunne dække reinvesteringsbehovene i sektoren.

Som følge af bloktilskudsprincippet, kan den enkelte skole frit prioritere bygningsudgifter efter skolens eget behov i forhold til andre udgifter. Skolen er dog forpligtet til at vedligeholde sine bygninger på et forsvarligt niveau i overensstemmelse med en af bestyrelsen godkendt plan, og bestyrelsen er ansvarlig for, at skolens kapitalgrundlag under ét fortsat er tilstrækkeligt til at sikre skolens fortsatte virksomhed, jfr. herved også forslaget i nr. 3.

I forbindelse med indførelsen af bygningstaxameterordningen bortfalder bevillingen til mindre byggearbejder. Midlerne hertil vil fremover indgå i den samlede økonomiske ramme for bygningstaxameterne. Disse byggearbejder forudsættes herefter finansieret af skolerne.

Som følge af den samlede omlægning til taxamertilskud, ophører den hidtidige praksis omkring reguleringer for lønanciennitet, stedtillæg og aldersreduktioner.

Forslaget i nr. 4 til affattelse af § 12, stk. 4, indebærer, at der kan ydes særlige tilskud til skoler, hvis samlede *lejede* bygningsareal udgør mere end en fastsat procentdel af det samlede bygningsareal. Tilskuddet skal kompensere for, at skolen ikke som normalt ejer den grund skolen er beliggende på. Meningen er, at det årlige tilskud skal kunne kapitaliseres til et større éngangstilskud, hvis skolen erhverver egne bygninger.

Det særlige tilskud svarer til en forrentning med markedsrenten af den til det lejede areal hørende grundværdi. Grundværdien fastsættes med udgangspunkt i den offentlige vurdering som en gennemsnitlig grundværdi pr. m² for det område skolen er beliggende i.

Éngangstilskuddet er den kapitaliserede værdi af det særlige tilskud og skal sætte skolen i stand til at erhverve en grund svarende til den, det særlige tilskud er beregnet på grundlag af.

Til nr. 5.

Staten har hidtil ydet afdragsfrie lån til byggeri. Indtil 1. januar 1991 var lånene tillige rentefrie. Siden 1991 er der kun ydet statslån til erhvervsskolerne til finansiering af mindre byggearbejder, og disse lån forrentes med den til enhver tid fastsatte officielle diskonto. Der sker ingen renteindbetaling, men værditilskrivningen optages i skolens regnskab som en passivpost, der forfalder til betaling sammen med statslånet.

Statens rentekrav står dog tilbage for øvrige krav mod skolen.

Det har i praksis vist sig, at visse skoler på grund af denne rentepost har haft svært ved at overbevise især kreditforeninger om skolernes kreditværdighed. Denne virkning af rentereglen har ikke været tilslaget, og det foreslås derfor, at reglen ophæves. Staten har i erhvervsskolelovens § 3 på anden måde sikret sig dispositionsret over restformuen i tilfælde af skolens ophør. Samtidig foreslås det, at allerede påløbne renter eftergives, jf. forslagens § 2.

Efter lovforslaget vil der ikke længere blive ydet afdragsfrie statslån, men skolerne vil få mulighed for at optage lån i Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning til delvis finansiering af nybyggeri og om- og tilbygning med garanti stillet af Undervisningsministeriet. Låneandelen og garantiernes omfang fastsættes på de årlige finanslove. I særlige tilfælde kan der også ydes garanti for lån til erhvervelse af fast ejendom. Lånene forrentes med en fast rentesats i hele lånets løbetid, eller med en periodevis fastlagt rente. Generelle vilkår for afdrag fastsættes af finansministeren efter forhandling med undervisningsministeren. Finansministeren agter at forelægge aktstykker for Finansudvalget om de nærmere lånevilkår.

Garantien ydes som tabskaution for alle ydelser på lånene inkl. administrationstillæg til Hypotekbanken. Det vil være et vilkår for garantistillelsen, at lånene sikres ved pant i skolens faste ejendom.

Garantien ydes dog kun, hvis udgiften står i rimeligt forhold til skolens indtægtsgrundlag og samlede økonomi, herunder låneforpligtelser iøvrigt og bygningstaxamertilskud. Hypotekbanken og Undervisningsministeriet opstiller ét fælles sæt objektive, forretningsmæssige kriterier for garantistillelsen og långivningen, således at der ikke bliver tale om overinvesteringer i forhold til f. eks. antal årselever m.v. Dette skal ses i modsætning til den vurdering som realkreditinstitutter m.v. typisk anlægger som grundlag for belåning, nemlig markedsværdien af bygningerne i en tvangssalgsituation. Denne vurdering har i mange tilfælde gjort det vanskeligt for skoler at opnå nødvendig og tilstrækkelig realkreditbelåning.

Formålet med garantistillelsen er ikke, at lån i Hypotekbanken skal erstatte realkreditlån, men derimod supplere en sådan belåning. Det vil fortsat være en forudsætning, at skolen, afhængigt af dens muligheder for egenfinansiering, optager realkreditlån til finansiering af nyinvesteringer.

Den maksimale andel af byggeudgifterne, som Undervisningsministeriet kan garantere for ved lån i Hypotekbanken, fikseres ikke i loven, men fastlægges på de årlige finanslove, da der kan være behov for en vis fleksibilitet. Det forudsættes, at låneandelen for Hypotekbanklånene fastlægges således, at realkreditlån, afhængigt af egenfinansieringen, fortsat udgør størstedelen af belåningen.

Forslaget til den nye bestemmelse i § 12 b om at kommuner og amtskommuner kan yde støtte til erhvervsskolers etablering og udbygning, men ikke til driftsudgifterne er ny, men er overensstemmende med praksis, dog med den ændring, at kommunal långivning efter bestemmelsen er udelukket. Bestemmelsen er ikke til hinder for at gaver kan gives på anden måde end penge, f. eks. i form af en grund eller bygning.

Til nr. 6

Tilskud til skolehjemssårselever foreslås ligeledes fastsat som et tilskud pr. elev i lighed med udgiften til undervisning af elever. Det er forudsat, at skolehjemmene fortsat kan optage elever fra andre uddannelser på skolehjemmet. Såfremt der optages andre end erhvervsuddannelseselever m.v. skal disse elever som hidtil betale de faktiske udgifter, der er forbundet med opholdet. Sådanne elever medregnes derfor ikke i tilskudsgrundlaget.

Til nr. 7

Forslaget er en konsekvens af de ændrede tilskudsprincipper.

Til nr. 8

Ved udbud af ikke-tilskudsberettigede uddannelsesaktiviteter må skolerne ikke påføre private udbydere ubillig konkurrence. Det er en betingelse, at skolerne på dette område følger regler fastsat om indtægtsdækket virksomhed, jf. også forslaget i nr. 12 til ændring af § 20. For så vidt angår åben uddannelse henvises til lov om åben uddannelse.

Til nr. 9

Med forslaget sikres der undervisningsministeren hjemmel til at yde skolen tilskud til særlige formål, f.eks. oprettelse af ekstraordinære praktikpladser på skolen.

Til nr. 10 og 11

Forslagene er en konsekvens af de ændrede tilskudsprincipper.

Til nr. 12

Det er i Finansministeriets Budgetvejledning, jf. også cirkulære af 21. februar 1992 om Finansministeriets Budgetvejledning, forudsat, at Budgetvejledningen normalt gælder for selvejende institutioner, der modtager mere end 50 % i offentlige tilskud.

Undervisningsministeren vil efter forhandling med finansministeren i henhold til den foreslåede bestemmelse kunne fastsætte nærmere regler om skolernes budget- og bevillingssystem, og der vil herunder, efter forelæggelse af spørgsmålet for Finansudvalget, kunne fastlægges fravigelser fra Finansministeriets Budgetvejledning under hensyntagen til skolernes særlige forhold, herunder de nye økonomiske frihedsgrader. Spørgsmålet om skolerne fremover vil være omfattet af Budgetvejledningens sædvanlige procedurer for forelæggelse af sager om lejemaal, ombygninger og andre byggearbejder vil særskilt blive forelagt for Finansudvalget. Endvidere vil det være muligt at fastlægge omfanget af skolernes pligt til at anvende udliciteringsreglerne efter Finansministeriets cirkulære af 21. januar 1992 om udlicitering af statslige drifts- og anlægsgøder. I denne forbindelse bemærkes, at skolerne er omfattet af EF-direktivet fra 1993 om tjenesteydelser, der bl.a. regulerer det offentliges udbud af større tjenesteydelser m.v.

Til nr. 13

Forslaget er en konsekvens af de ændrede tilskudsprincipper.

Til nr. 14

I et særskilt kapitalregnskab skal tilvækst, fradrag og anden ændring af skolens kapitalapparat (ejendom, udstyr, indretninger m.v.) angives.

Ved væsentlige ændringer af kapitalapparatet afgiver bestyrelsen redegørelse for den baggrund, der begrunder ændringen.

Bestemmelsen i forslagens nr. 14 til affattelse af § 22 svarer i øvrigt stort set til de gældende §§ 22-23.

Til nr. 15

Der henvises til bemærkningerne til nr. 14.

Til nr. 16

Bestemmelsen fastlægger rammerne for undervisningsministerens indgriben over for lovovertrædelser eller andre uacceptable forhold i forbindelse med

forvaltningen af den enkelte skoles midler. De nævnte forhold kan være kommet til ministerens kundskab gennem revisionsberetningen, og ministeren skal tage initiativ til en genoprettelse af en lovlig og forsvarlig forvaltning, hvis revisionen giver anledning hertil, og dette ikke allerede er sket ved bestyrelsens foranstaltning.

Disse retningslinier skal også gælde i tilfælde af, at undervisningsministeren på anden måde bliver gjort bekendt med de nævnte forhold.

Undervisningsministeren vurderer endvidere, om de nævnte forhold giver anledning til at iværksætte foranstaltninger efter bestemmelserne i § 10, stk. 2 eller 3, og § 20, stk. 2.

Om habilitetsreglerne henvises til bemærkningerne til forslagets nr. 3.

Til nr. 17

Forslaget til affattelse af § 24 er en sproglig ajourføring af bestemmelsen.

Forslaget til affattelse af *stk. 1* omhandler den amtskommunale befodringsordning vedrørende transport mellem hjem og skole for alle ungdomsuddannelser, jf. også § 28 i lov om gymnasiet m.v. Bestemmelsen er opretholdt i fornyet skikkelse for at præcisere, at den amtskommunale ordning omfatter uddannelser efter lov om erhvervsuddannelser i det omfang, eleverne ikke får løn eller godtgørelse. Elever der får løn er elever med uddannelsesaftale. Elever der får godtgørelse, er elever under skolepraktik eller elever, der får AER-ydelse i henhold til reglerne om godtgørelse til elever, der har haft et praktikophold i udlandet, jf. lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion.

Den nye affattelse af *stk. 2* er en sproglig ajourføring af den hidtidige bestemmelse om befodringsgodtgørelse til transport mellem hjem og skolehjem og mellem flere undervisningsafdelinger. Denne ordning er statslig. Bekendtgørelse nr. 303 af 24. juni 1985 om befodringsgodtgørelse til elever i efg-uddannelsens basisuddannelse til transport mellem hjem og skolehjem og mellem flere undervisningsafdelinger er fortsat gældende i medfør af § 71, stk. 2 i lov om erhvervsuddannelser.

Forslaget til affattelsen af *stk. 3* er ligeledes en sproglig ajourføring af den hidtidige bestemmelse, hvorefter elever med uddannelsesaftale, der har særlig store transportudgifter i forbindelse med skoleundervisning, kan få tilskud fra staten. Bestemmelsen forudsættes kun anvendt i det omfang, arbejdsgiveren ikke afholder elevens befodringsudgifter. Såfremt en arbejdsgiver afholder elevens udgifter, kan der ydes refusion til arbejdsgiveren efter reglerne i AER-lovens §§ 6 og § 7. De nærmere regler om sta-

tens tilskud efter stk. 3, er for tiden fastsat i bekendtgørelse nr. 304 af 34. juni 1985 om tilskud til nedbringelse af befodringsudgifter i forbindelse med skoleophold for lærlinge og 2. dels efg-elever, der har særlig store befodringsudgifter. Bekendtgørelsen er opretholdt i medfør af § 71, stk. 2 i lov om erhvervsuddannelser og § 30, stk. 5, i lov om erhvervsskoler.

Til nr. 18

Forslaget er en konsekvens af forslagene i nr. 14 og 15.

Til nr. 19

Bestemmelsen er en konsekvens af forslagets nr. 3. Den nuværende § 33 er en overgangsregel, der sikrede overgang af det af statens ejede udstyr til erhvervsskolerne pr. 1. januar 1991. Bestemmelsen i 2. punktum er nu indeholdt i forslaget til affattelse af § 10 a, stk. 2 i forslagets nr. 3.

Til § 2

Det har i praksis vist sig, at visse skoler på grund af de nuværende forrentningsregler, jf. bemærkningerne til nr. 5, og disses opgørelse, har haft svært ved at overbevise især kreditforeninger om skolens kreditværdighed. Denne virkning af rentereglen har ikke været tilsigtet. Da den gældende lovs §§ 3 og 14 a og regler i den enkelte skoles vedtægt sikrer staten dispositionsret over restformuen i tilfælde af skolens ophør, foreslås, at allerede påløbne renter eftergives, ligesom der ikke fremover vil blive tilskrevet renter af de lån, der blev ydet i medfør af § 2, stk. 2 i lov nr. 281 af 2. maj 1990 om ændring af forskellige love om selvejende uddannelsesinstitutioner. Statslån ydet til byggeri i medfør af hidtil gældende lovgivning opretholdes iøvrigt. Renteforgivelsen angår alene lån til byggeri m.v. i henhold til den gældende § 12, stk. 2. Renter tilskrevet lån efter de hidtidige bestemmelser i § 12, stk. 3 og 4 bortfalder derimod ikke, jf. forslaget til ny § 12, stk. 5 - 7.

Renteposten, der udgør ca. 14,6 mio. kr., udgår herefter af statsregnskabet som et aktiv.

Til § 3

Hensigten med overgangsordningen er at give skolerne tid til at foretage de fornødne økonomiske og bygningsmæssige tilpasninger. Det må påregnes, at overgangsordningen vil løbe over omkring 10 år, og at tillæg og fradrag fastlægges på en sådan måde ved overgangen til det nye tilskudssystem pr. 1. janu-

ar 1995, at skolerne kan disponere ud fra de fastlagte tilskudsvilkår i hele overgangsperioden.

Undervisningsministeren kan godkende, at bygningsmæssige dispositioner, der først får fuld ud-

giftsvirkning efter den 1. januar 1995, indgår i grundlaget for beregning af tillæg og fradrag.

Som omtalt i de almindelige bemærkninger vil overgangsordningen blive drøftet med skoleorganisationer og Erhvervsuddannelsesrådet.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1. § 1, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om uddannelserne og om adgang til uddannelserne.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om:

- 1) Kvalitetskontrol, herunder censorinstitutionen.
 - 2) Kvalifikationskrav til lærere.
 - 3) Klager til skolen fra elever og studerende, herunder om klagefrist, i forbindelse med eksaminer og prøver.«
- i forbindelse med eksaminer og prøver.«

§ 1. Undervisningsministeren kan godkende erhvervsskoler m.v., der giver undervisning inden for erhvervsuddannelserne og tilgrænsende uddannelser.

Stk. 2. Skolerne skal følge de regler om adgangsbetingelser, optagelsestal, uddannelseskrav til lærere, undervisningsbestemmelser, eksamensordninger og andre forhold vedrørende undervisningen ved de pågældende uddannelser, som fastsættes af undervisningsministeren eller følger af anden lovgivning.

2. I § 10 indsættes i *stk. 1* efter »statslige tilskud« : », jf. § 10 a«, og som *stk.3* indsættes:

»Stk. 3. Hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer skolens videreførelse i fare, kan undervisningsministeren beslutte, at bestyrelsen straks træder tilbage, og kan i forbindelse hermed indsætte et midlertidigt styre, indtil der er udpeget en ny bestyrelse efter reglerne i skolens vedtægt.«

3. Efter § 10 indsættes:

»§ 10 a. Bestyrelsen skal forvalte skolens midler, så de bliver til størst mulig gavn for skolens formål.

Stk. 2. Skolen er forpligtet til at vedligeholde sine bygninger på et forsvarligt niveau i overensstemmelse med en af bestyrelsen godkendt flerårig plan, og til at sikre en forsvarlig standard af udstyr m.v. til de tilskudsberettigede aktiviteter. Undervisningsministeren kan efter forhandling med boligministeren fastsætte nærmere regler om skolernes byggevirk-somhed.

Stk. 3. Skolen skal under størst mulig hensyntagen til sikkerheden anbringe de likvide midler på en eller flere af følgende måder:

- 1) I fondsaktiver eller gældsbreve, for hvilke den danske stat eller en dansk kommune står som udsteder eller garant.
- 2) I fondsaktiver udstedt af danske realkreditinstitutter, Kreditforeningen af Kommuner i Danmark eller andre danske finansieringsinstitutter under offentligt tilsyn.
- 3) Som indestående i danske pengeinstitutter.
- 4) I værdipapirer, bortset fra aktier, som i øvrigt efter deres art og sikkerhed kan stilles i klasse med de i nr. 1 - 3 nævnte aktiver.

Søgsmålskompetence

§ 10 b. Beslutning om at anlægge retssag mod bestyrelsesmedlemmer, ledere, revisorer eller andre, i anledning af tab påført skolen, kan træffes af bestyrelsen eller af undervisningsministeren.«

§ 10. Bestyrelsen er over for undervisningsministeren ansvarlig for skolens drift, herunder for forvaltningen af de statslige tilskud.

Stk. 2. Hvis bestyrelsen ikke efterkommer påbud fra undervisningsministeren om berigtigelse af nærmere angivne forhold, kan undervisningsministeren beslutte,

- 1) at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i

en periode varetages af personer, der udpeges af undervisningsministeren, eller

- 2) at bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse skal vælges efter reglerne i skolens vedtægter.

4. § 12 affattes således:

»§ 12. Undervisningsministeren yder inden for en årlig ramme tilskud til skolens administration, ledelse og bygningsdrift m.v. efter stk. 2-8.

Stk. 2. Driftstilskuddet udgøres af et grundtilskud, der fastsættes på de årlige finanslove, og et tilskud, der ydes ud fra den enkelte skoles antal årselever og en takst pr. årselev. Taksten pr. årselev fastsættes på de årlige finanslove for store grupper af uddannelser.

Stk. 3. Undervisningsministeren yder tillige tilskud til skolens erhvervelse og opretholdelse af lokaler, bygninger og arealer ud fra antal årselever ved skolen og en takst pr. elev, fastsat på de årlige finanslove for store grupper af uddannelser. Undervisningsministeren fastsætter regler om opgørelse af antallet af årselever i henhold til stk. 2 og 3.

Stk. 4. Til skoler, der i væsentlig grad lejer lokaler, bygninger eller grundstykker til formål, der er tilskudsberettigede efter denne lov, kan undervisningsministeren yde et særligt tilskud. Hvis en skole, der modtager det særlige tilskud, helt eller delvis erstatter lejemål med egne bygninger eller grundstykker, kan undervisningsministeren yde et éngangstilskud til kompensation for bortfald af det særlige tilskud. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan endvidere yde lån til forskellige skoleformål, herunder til køb af apparatur.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan yde lån eller tilskud til skoler, der efter undervisningsministerens skøn er kommet i en særlig vanskelig økonomisk situation. Lånet eller tilskuddet er betinget af, at skolen følger Undervisningsministeriets krav til omlægning af skolens aktivitet med henblik på genopretning af skolens økonomi.

Stk. 7. Undervisningsministeren kan efter forhandling med finansministeren fastsætte nærmere regler om ydelse, forrentning og afvikling af lån efter stk. 5 - 6.

Stk. 8. Undervisningsministeren træffer afgørelse om eventuel aftrapning eller kapitalise-

ring af bortfaldne grundtilskud, hvis flere institutioner slutter sig sammen til én erhvervsskole.«.

§ 12. Undervisningsministeren yder et årligt fastsat rammetilskud til skoler, der er godkendt efter § 1, til dækning af fællesudgifter, dvs. udgifter til

- 1) bygningsdrift, herunder husleje,
- 2) administration,
- 3) skolehjem, jf. § 13, og
- 4) eventuelle udgifter, der er fælles for skolen.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan yde afdragsfrie lån til opførelse, til- og ombygning eller køb af bygninger med indtil 5/6 af bygningens opførelsesværdi eller købesum.

Til mindre til- og ombygninger kan lånet andrage indtil 100 pct. af udgifterne. Tilskud kan ydes til indretning af lejede lokaler. Reglerne finder tilsvarende anvendelse på de i § 13 omhandlede skolehjem.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan endvidere yde lån til forskellige skoleformål, herunder til køb af apparatur.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan yde lån eller tilskud til særlig vanskelig økonomisk situation.

Lånet eller tilskuddet er betinget af, at skolen omlægger sin aktivitet med henblik på forbedring af skolens økonomi.

Stk. 5. Lån efter stk. 2 forrentes med den til enhver tid fastsatte officielle diskonto. Renten tilskrives en gang om året. Der sker ingen renteindbetaling, men værditilskrivningen optages i institutionens regnskab som en passivpost og forfalder til betaling sammen med statslånet. Rentetilskrivningen skal dog respektere formueanvendelsen efter § 3, stk. 2.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan efter forhandling med finansministeren fastsætte nærmere regler om ydelse og rentetilskrivning af lån efter stk. 2, jf. stk. 5, om ydelse, forrentning og afvikling af lån efter stk. 3 og 4 samt om ydelse af tilskud efter stk. 2, 3 og 4.

5. Efter § 12 indsættes:

»§ 12 a. Til erhvervsskoler, der er godkendt efter § 1, og skolehjem, der er godkendt efter § 13, stiller undervisningsministeren garanti for lån optaget i Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning til en andel af

dokumenterede udgifter til nybyggeri og til- og ombygning. Andelen fastsættes på de årlige finanslove. Garantien dækker alle ydelser på lånene herunder eventuelle administrationstilæg.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter regler om vilkårene for ydelse af garanti.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde yde garanti for lån til erhvervelse af fast ejendom på de vilkår, der er fastsat i stk. 1 og i medfør af stk. 2.

§ 12 b. Kommuner og amtskommuner kan yde tilskud til erhvervsskoler anlægsudgifter ved etablering eller senere udbygning. Tilskud kan ikke ydes i form af lån. Kommuner og amtskommuner kan ikke yde tilskud til erhvervsskoler driftsudgifter.«.

6. I § 13 indsættes som *stk. 3* og *4*:

»*Stk. 3.* Tilskud efter stk. 1 fastsættes ud fra skolehjemmets antal skolehjemsårselever og en takst pr. skolehjemsårselev, der fastsættes på de årlige finanslove, for forskellige grupper af elever. Skolehjemselever, der betaler fuld pris for benyttelse af skolehjemmet i henhold til regler fastsat efter stk. 2, indgår ikke i tilskudsberegningen.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om kvalitetskrav til skolehjem.«.

§ 13. Undervisningsministeren kan yde tilskud til skolehjem,

- 1) drives af en skole godkendt efter § 1 eller af en selvejende institution og
- 2) er bolig for elever i tilskudsberettigede uddannelser.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter regler om optagelse af elever og om elevernes betaling for kost og logi på skolehjem, herunder betaling fra andre end elever i erhvervsuddannelser.

7. § 14, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Tilskuddet ydes ud fra den enkelte skoles antal årselever i uddannelsen og en takst pr. årselev. Taksten fastsættes på de årlige finanslove for grupper af uddannelser.«.

§ 14. Skoler, der er godkendt efter § 1, kan efter regler fastsat af undervisningsministeren opnå rammetilskud til de direkte undervisningsudgifter for de i § 1 nævnte uddannelser,

medmindre der ydes tilskud til disse udgifter efter de pågældende uddannelseslove.

Stk. 2. Tilskud til undervisningsudgifter efter stk. 1 er betinget af, at der efter undervisningsministerens skøn er tilstrækkeligt behov for vedkommende uddannelse ved skolen.

8. I § 17 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Skolen skal ved udbud af kurser og andre aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed følge god markedsføringsskik og må ikke påføre andre ubillig priskonkurrence.«.

§ 17. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om størrelsen af aktiviteter, der ikke er tilskudsberettigede efter denne lov.

9. I § 18 indsættes efter »forsøgsvirksomhed«: »eller til andre særlige formål,«.

§ 18. Undervisningsministeren kan helt eller delvis yde tilskud til udviklings- og forsøgsvirksomhed samt til iværksættelse af nye uddannelser ved de i § 1 nævnte skoler.

10. § 19, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Skolen disponerer frit inden for sit formål ved anvendelsen af de samlede statslige tilskud og øvrige indtægter under et.«.

11. I § 19, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »uddannelsesgrupper«: », henholdsvis har det antal skolehjemsårselever og gennemfører de aktiviteter i henhold til § 18«.

§ 19. Skolen disponerer frit ved anvendelsen af statslige tilskud til de tilskudsberettigede uddannelser og til fællesudgifter under eet. Det er en betingelse, at skolerne opfylder de bestemmelser, der gælder for de enkelte uddannelser og for skolehjem, og underviser det antal årselever inden for de enkelte uddannelsesgrupper, som tilskuddene er betinget af. Skolerne kan opspare tilskud til anvendelse i følgende finansår til skole- og undervisningsvirksomhed.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan ved fastlæggelsen af tilskudssatser til uddannelserne og skolehjem samt tilskud til fællesudgifter fraregne forventet elevbetaling, gebyrer samt indtægter ved driften.

12. § 20, stk. 1, affattes således:

»Undervisningsministeren fastsætter efter forhandling med finansministeren nærmere regler om skolernes budget- og bevillingssystem og om udbetaling af tilskud til skolerne.«.

§ 20. Undervisningsministeren fastsætter efter forhandling med finansministeren nærmere regler om udbetaling af tilskud til skolerne.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan tilbageholde tilskud eller lade tilskud bortfalde, eventuelt kræve tilskud tilbagebetalt, såfremt vilkår for ydelse af tilskud ikke overholdes.

13. I § 21, *stk. 1*, ændres »tilskuddene« til: »tilskud m.v.«.

§ 21. Undervisningsministeren har ret til at indkalde alle oplysninger om uddannelserne, eleverne, lærerne, udstyret og om institutionens drift i øvrigt til brug for fastlæggelse af tilskuddene.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan bestemme, at skolerne skal anvende fælles administrative systemer.

14. § 22 affattes således:

»§ 22. Skolens regnskabsår er finansåret. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab omfattende driftsregnskab, kapitalregnskab og status. Regnskabet skal underskrives af bestyrelsen og af skolens leder.

Stk. 2. Regnskaberne opstilles og revideres efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Regnskaberne skal revideres af en statsautoriseret eller registreret revisor.

Stk. 3. Skolens regnskabsføring skal være i overensstemmelse med regler fastsat af undervisningsministeren.

Stk. 4. Rigsrevisor kan til brug for gennemgangen af skolens regnskaber indhente oplysninger direkte fra bestyrelsen.«.

§ 22. Skolens regnskabsføring skal være i overensstemmelse med regler fastsat af undervisningsministeren.

15. § 23 ophæves.

16. Efter § 23 indsættes:

»§ 23 a. Hvis det af revisionsberetningen fremgår, at der foreligger lovovertrædelser eller andre uacceptable forhold i forbindelse

med forvaltningen af skolens midler, skal undervisningsministeren, hvis revisionen giver anledning hertil, snarest iværksætte foranstaltninger til genoprettelse af en lovlig og forsvarlig forvaltning. Det samme gælder, hvis undervisningsministeren på anden måde bliver gjort bekendt med de nævnte forhold.«.

§ 23. Skolens regnskabsår er finansåret. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab omfattende driftsregnskab og status. Regnskabet skal underskrives af bestyrelsen samt af lederen.

Stk. 2. Årsregnskabet skal attesteres af en statsautoriseret eller registreret revisor.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om opstilling af regnskaberne.

Stk. 4. Rigsrevisor kan til brug for gennemgangen af skolens regnskaber indhente oplysninger direkte fra bestyrelsen.

17. § 24 affattes således:

»§ 24. Amtskommunerne yder tilskud til befordring for erhvervsuddannelseselever i henhold til § 28 i lov om gymnasiet m.v. Det er en betingelse, at eleverne ikke modtager løn eller godtgørelse under uddannelsen.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter efter indstilling fra Erhvervsuddannelsesrådet regler om, i hvilket omfang der af staten kan ydes tilskud til befordring mellem hjem og skolehjem og mellem flere undervisningsafdelinger på samme dag for erhvervsuddannelseselever. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om administration af ordningen og kan herunder bestemme, at afgørelser om tilskud træffes af skolerne.

Stk. 3. Staten kan inden for et beløb fastsat på de årlige finanslove yde tilskud til nedbringelse af særlig store befordringsudgifter i forbindelse med skoleophold for andre erhvervsuddannelseselever end de, der er omfattet af *stk. 1*. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om administrationen af ordningen og kan herunder bestemme, at afgørelser om tilskud træffes af skolerne.«.

§ 24. Amtskommunerne yder tilskud til befordring mellem bopæl og skole samt mellem bopæl og virksomhed for elever under 1. del af godkendte erhvervsuddannelser og i orienterende og supplerende uddannelsen. Under-

visningsministeren fastsætter nærmere regler om tilskuddet.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter efter indstilling fra Erhvervsuddannelsesrådet regler om, i hvilket omfang der af staten kan ydes tilskud til befordring mellem hjem og skolehjem og mellem flere undervisningsafdelinger på samme dag for elever under 1. del af godkendte erhvervsuddannelser og i orienterende og supplerende kurser.

Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om administrationen af ordningen.

Stk. 3. Staten kan inden for et beløb fastsat på de årlige finanslove yde tilskud til nedbringelse af særlig store befordringsudgifter i forbindelse med skoleophold for andre elever på godkendte erhvervsuddannelser end de i stk. 1 nævnte.

Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om administrationen af ordningen og kan herunder bestemme, at ikke kan påklages.

18. I § 26, *stk. 1, 1 pkt.*, og *stk. 2, 2. pkt.*, ændres »§§ 20-23« til: »§§ 20- 22 og § 23 a«.

§ 26. For arbejdsmarkedsuddannelsescentre, der meddeler erhvervsuddannelser, samt andre skoler, institutioner og virksomheder, der i medfør af samme lovs § 18, stk. 3, er godkendt til at meddele bestemte erhvervsuddannelser, finder reglerne i § 13 og §§ 20-23 anvendelse. Undervisningsministeren kan bestemme, at § 12 finder helt eller delvis anvendelse.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan godkende, at andre skoler end erhvervsskoler, institutioner og virksomheder, der ikke opfylder betingelserne i kapitel 1 og 2, meddeler tilgrænsende erhvervsrettet uddannelse. For

disse skoler m.v. finder reglerne i § 13, § 16 og §§ 20-23 anvendelse. Undervisningsministeren kan bestemme, at §§ 12, 14 og 14 a finder helt eller delvis anvendelse. Godkendelsen kan tilbagekaldes.

Stk. 3. Andre skoler end erhvervsskoler, institutioner og virksomheder, der udbyder tilgrænsende erhvervsrettet uddannelse i medfør af stk. 2 eller § 27, kan opkræve betaling for ikke modtager samme tilskud fra staten som en godkendt erhvervsskole.

19. § 33 ophæves.

§ 2

Staten eftergiver kravene på renter af statslån, der er tilskrevet eller bliver tilskrevet i medfør af § 2, nr. 2, i lov nr. 281 af 2. maj 1990 om ændring af forskellige love om selvejende uddannelsesinstitutioner.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. § 1, nr. 4 - 7, træder dog først i kraft den 1. januar 1995.

Stk. 2. I en overgangsperiode, hvis længde fastsættes af undervisningsministeren, reguleres bygningstilskuddet, jf. § 12, stk. 3, med et tillæg eller et fradrag, som fastsættes med udgangspunkt i det årlige tilskud opgjort pr. 1. januar 1994 til renter og afdrag på realkreditlån, renter af statslån og husleje. Tillæg og fradrag aftrappes gradvis og bortfalder ved overgangsperiodens udløb.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om tillæg og fradrag efter stk. 2.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan bestemme, at reglerne i stk. 2 og 3 helt eller delvist kan finde anvendelse for skoler omfattet af § 26.